

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 5

(Prot. Nr. 6; 3.§)

2013.gada 28.janvārī

Par lietas neierosināšanu

„Par SIA „Lattelecom” 30.11.2012. iesniegumu Nr.18006”

Konkurences padome (turpmāk – KP) 30.11.2012. saņēma SIA „Lattelecom” (turpmāk arī – Iesniedzējs) 30.11.2012. iesniegumu Nr.18006 (turpmāk – Iesniegums).

Iesniegumā Iesniedzējs norādīja uz AS „Latvijas valsts meži” organizēto publisko iepirkumu Nr. AS LVM CA/2012/350/ak „Datu centra pakalpojuma iegāde AS LVM vajadzībām” (turpmāk – Iepirkums), kura ietvaros AS „Latvenergo” iesniedza piedāvājumu ar viszemāko cenu (Ls 43 685,28). Nākamais piedāvājums ar viszemāko cenu aptuveni divas reizes pārsniedza AS „Latvenergo” piedāvāto cenu.

Ņemot vērā minēto, Iesniedzējs uzskata, ka Iepirkuma ietvaros iesniegtā AS „Latvenergo” piedāvājumā norādītā datu centra pakalpojuma cena nevar būt balstīta uz objektīvām un pārskatāmām AS „Latvenergo” izmaksām, un attiecīgās AS „Latvenergo” izmaksas, sniedzot datu centru pakalpojumu AS „Latvijas valsts meži”, tiktu kompensētas no ieņēmumiem no citu pakalpojumu sniegšanas (t.i., veikta šķērssubsidēšana).

Saskaņā ar Iesniegumā norādīto AS „Latvenergo”, iespējams, ļaunprātīgi izmanto tās dominējošo stāvokli, sedzot centra pakalpojuma izmaksas no elektroenerģijas tirdzniecības ieņēmumiem.

Tādējādi Iesniedzējs uzskata, ka AS „Latvenergo” darbībā ir saskatāmas KL 13.panta pirmās daļas ietvertā aizlieguma pārkāpuma pazīmes.

Ņemot vērā Iesniegumā norādīto, pamatojoties uz KL 8.panta pirmo daļu, 14.pantu un 23.panta trešo daļu, Iesniedzējs lūdz KP veikt pārbaudi par iespējamo šķērssubsidēšanu un KL 13.panta iespējamo pārkāpumu AS „Latvenergo” darbībā.

„Lattelecom” ir Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar reģ.Nr.40003052786, juridiskā adrese ir Dzirnauvu ielā 105, Rīgā.

„Latvenergo” ir Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrēta akciju sabiedrība ar reģ.Nr. 40003032949, juridiskā adrese ir Pulkveža Brieža ielā 12, Rīgā.

„Latvijas valsts meži” ir Latvijas Republikas komercreģistrā reģistrēta akciju sabiedrība ar reģ. Nr. 40003466281, juridiskā adrese ir Kristapa ielā 30, Rīgā.

KP, izvērtējot Iesniegumā minēto, un papildus iegūto informāciju

k o n s t a t ē j a:

1. Konkrētais tirgus

KL 1.panta 4.punkta izpratnē konkrētais tirgus ir „konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu”. Atbilstoši KL 1.panta 5.punktam „konkrētās preces tirgus – noteiktās preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”. Savukārt atbilstoši KL 1.panta 3.punktam „konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiskā teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.

AS „Latvenergo” ir komersants, kas darbojas enerģētikas tirgū saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) izsniegto 13.08.2008. licenci Nr.E14024 elektroenerģijas tirdzniecībai, kā arī AS „Latvenergo” 15.11.2005. ir reģistrēta SPRK ar Nr.S10281 kā elektronisko sakaru komersants informācijas tehnoloģiju un elektronisko sakaru jomā.

1.1. Datu centra pakalpojums

Saskaņā ar Iesniegumā minēto un KP papildus iegūto informāciju secināms, ka SIA „Lattelecom” un AS „Latvenergo” sniedz datu centra pakalpojumus.

Datu centrs ir ugunsdroša un aizsargāta telpa ar noteiktu mikroklimatu un nepārtrauktu elektroapgādi. Tajā tiek glabāta un darbināta uzņēmuma informācijas sistēma. Šai informācijas sistēmai klienti vai uzņēmuma darbinieki pieslēdzas attālināti, izmantojot elektronisko sakaru kanālus.

Apkopojot publiski pieejamo informāciju par datu centra pakalpojumiem, ko piedāvā dažādi elektronisko sakaru komersanti, secināms, ka datu centrs ir tehnisko, informācijas sistēmu un cilvēku resursu kopums, ar kura palīdzību iespējams risināt dažādus IT jomas uzdevumus, kuru veidošanai savā organizācijā, izmantojot datu centru, uzņēmumam nav jāveic investīcijas tehnisko resursu iegādei un jāalgo atbilstoši speciālisti.

Datu centra pakalpojumā var būt iekļauts arī serveru nomas pakalpojums, datu glabātavas pakalpojums, sistēmu administrēšanas pakalpojums, virtuālā servera nodrošināšanas pakalpojums, WEB resursu izvietojuma pakalpojums, informācijas tehnoloģijas palīdzības dienesta pakalpojumi.

Līdz ar to KP secina, ka datu centra pakalpojums ir pakalpojumu kopums, kas ir nepieciešams konkrētam klientam atbilstoši individuālajām vajadzībām. Tāpēc katrā konkrētajā gadījumā konkrētā prece – datu centra pakalpojumi – var ietvert dažādus pakalpojuma elementus un attiecīgi, konkrētās preces tirgus var tikt definēts plašāk vai šaurāk atkarībā no pasūtītāja prasībām pret datu centra pakalpojumu un pakalpojuma sniedzēja iespējām piedāvāt pakalpojumu atbilstoši šīm prasībām.

Vienlaicīgi KP secina, ka datu centra pakalpojumi ir cieši saistīti ar telpu iznomāšanas pakalpojumiem.

SIA „Lattelecom” savas komercdarbības ietvaros piedāvā klientiem un sniedz datu centra izvietojuma pakalpojumus – nodrošina klienta informācijas tehnoloģijas infrastruktūras izvietojumu SIA „Lattelecom” datu centrā. SIA „Lattelecom” datu centra izvietojuma pakalpojums ietver klienta datu apstrādes, glabāšanas un pārraides iekārtu

izvietojumu vienā vai vairākos datu centros, nomājot statni¹ vai vietu statnē, un klienta iekārtu pieslēgumu pie publiskā (Interneta tīkls) un privātā/korporatīvā datu tīkla.

AS „Latvenergo” saviem klientiem, kā arī konkrētajā Iepirkuma konkursā, piedāvā konkrētā klienta rīcībā esošās informācijas tehnoloģijas infrastruktūras izvietojumu datu centra vajadzībām aprīkotās telpās (aprīkojums – mikroklimata uzturēšana, ierobežota piekļuve, ugunsdzēsšanas signalizācija un aprīkojums), tās elektroapgādi un pieslēgumu internetam.

Pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju un Iesniegumā norādīto, secināms, ka datu centra pakalpojumus Latvijā sniedz vairāki tirgus dalībnieki – elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzēji, kuru skaits ir pietiekami liels, piemēram, SIA „Telia Latvija”, VAS „LVRTC”, DEAC, SIA „Optron”, SIA „Latttelecom Technology” u.c.

1.2. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

Ņemot vērā šī lēmuma saturu, KP šīs pārbaudes ietvaros neveiks detalizētu ģeogrāfiskā tirgus noteikšanu.

2. KL 13.panta pirmās daļas noteiktā aizlieguma pārkāpums AS „Latvenergo” darbībā

Saskaņā ar KL 13.panta pirmo daļu „*Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā:*

(..1) atteikšanās slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku vai grozīt darījuma noteikumus bez objektīvi attaisnojoša iemesla, tajā skaitā netaisnīga un nepamatota atteikšanās piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus; 2) preču ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu vai tehniskās attīstības ierobežošana bez objektīvi attaisnojoša iemesla par sliktu patērētājam; 3) tādu noteikumu izvirzīšana, kuri darījuma slēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu ar citu tirgus dalībnieku padara atkarīgu no tā, vai šis tirgus dalībnieks uzņemas papildu saistības, kuras pēc būtības un pēc komerciālā lietojuma neattiecas uz konkrēto darījumu; 4) netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana; 5) nevienādu noteikumu piemērošana ekvivalentos darījumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus. (..)”

Iesniedzējs uzskata, ka pakalpojumu šķērssubsidēšana – to segšana no ieņēmumiem no citu pakalpojumu sniegšanas tirgos, kuros pakalpojuma sniedzējs atrodas dominējošā stāvoklī, uzskatāma par rīcību, kas kvalificējama kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana.

KP pārbaudes ietvaros izvērtēja un salīdzināja SIA „Latttelecom” un AS „Latvenergo” piedāvājumus konkursam – pakalpojumu, kas veido datu centra pakalpojuma piedāvājumu, – no tāda viedokļa, vai pastāv pazīmes, ka cenas par šiem atsevišķām sastāvdaļām ir nepamatoti zemas (kas liecinātu, ka pakalpojums kopumā tiek piedāvāts par nepamatoti zemu cenu).

2.1. Saskaņā ar AS „Latvenergo” sniegto informāciju AS „Latvenergo” datu centru pakalpojumā ietilpst konkrētā klienta rīcībā esošās informācijas tehnoloģijas infrastruktūras izvietojuma datu centra vajadzībām aprīkotās telpās (aprīkojums – mikroklimata uzturēšana, ierobežota piekļuve, ugunsdzēsšanas signalizācija un aprīkojums), tās elektroapgāde un pieslēgums internetam.

¹ Atvērtā tipa konstrukcija ar pieļaujamo statisko slodzi 150kg

2.2. Saskaņā ar AS „Latvenergo” sniegto informāciju standarta pakalpojuma cenrādī ir norādīta datu centra nomas maksa, kas ietver elektrības cenas komponenti līdz 3 kWh (maksimālā kapacitāte) vienai 42U statnei un sastāda 315 Ls/mēnesī (bez PVN). Datu centra nomas maksa vienai 42U statnei, kurā izdalīta standarta izvietojuma komponente un elektrības komponente, AS „Latvenergo” Iepirkuma konkursā piedāvātā elektrības cena ir (*) Datu centra nomas maksa (bez elektrības maksas) ir (*), savukārt elektrības maksa (*).

AS „Latvenergo” piedāvājumā konkrētajam Iepirkumam viena 42U datu centra telpu noma (bez elektrības izmaksām) ir noteikta (*), kas, saskaņā ar AS „Latvenergo” aprēķiniem ir par (*) augstāka nekā pakalpojuma pašizmaksa. (*)

Savukārt elektroenerģijas pašizmaksa veidojas no enerģijas komponentes, sadales sistēmas pakalpojuma un obligātā iepirkuma komponentes. Enerģijas komponente pašizmaksas aprēķinā ir piemērota atbilstoši (*). AS „Latvenergo” elektroenerģijas pašizmaksas komponentes – Enerģijas komponente (*), Sadales pakalpojuma komponente (*), Obligātā iepirkuma komponente (*), Elektrības pašizmaksa (*)

Maksājumi par elektroenerģiju atbilstoši konkrētajam Iepirkuma konkursa nolikumam veido 74% kopējā pakalpojuma cenā. Faktiskās elektroenerģijas maksas īpatsvars būs atkarīgs no faktiski patērētās elektroenerģijas apjoma, piemēram, 2012.gada novembra mēnesī elektroenerģijas izmaksas ir (*) (bez PVN).

Savukārt sadales pakalpojums un obligātā iepirkuma komponente ir noteikta atbilstoši SPRK noteiktajiem tarifiem.

Tabula. Pakalpojuma cenas veidojošo komponentu salīdzinājums Iepirkumā

Pakalpojuma sastāvdaļa	Pakalpojuma izmaksas mēnesī, Ls		Pakalpojuma izmaksas gadā, Ls	
	SIA „Lattelecom”	AS „Latvenergo”	SIA „Lattelecom”	AS „Latvenergo”
1. „Rack skapja noma”	(*)	(*)	(*)	(*)
2. Patērētās elektrības tarifs 11160kWh	(*)	(*)	(*)	(*)
3. Interneta pieslēgums	(*)	(*)	(*)	(*)

Analizējot SIA „Lattelecom” un AS „Latvenergo” pakalpojuma izmaksu veidojošās komponentes, secināms:

1. „Rack skapja noma” – šāda mēnešmaksas atšķirība pamatojama ar atšķirībām starp SIA „Lattelecom” un AS „Latvenergo” piedāvājumiem. Datu centri iedalās pēc drošuma pakāpes (*Tier level 1, Tier level 2, Tier level 3*), kur augstākais drošuma pakāpes līmenis ir *Tier level 3*, kā arī pēc to aprīkojuma. AS „Latvenergo” KP skaidrojusi: (*)

2. „Patērētās elektrības tarifs 11160 kWh” – šāda mēnešmaksas atšķirība pamatojama ar to, ka AS „Latvenergo” nav nepieciešams iegādāties elektroenerģiju, tā ir tās ražotājs, tādējādi AS „Latvenergo” spēj piedāvāt šo pakalpojumu par nedaudz zemāku tarifu nekā SIA „Lattelecom”. Pamatojoties uz AS „Latvenergo” iesniegto datu centra izmaksas aprēķinu (izmaksu prognozi) Iepirkuma ietvaros, secināms, ka AS „Latvenergo” peļņa no elektroenerģijas komponentes ir (*) un šai komponentei ir prevalējošs īpatsvars (74%) kopējās pakalpojuma izmaksās.

3. „Interneta pieslēgums” veido salīdzinoši nelielu īpatsvaru – 4% apmērā no kopējām Iepirkuma izmaksām. Papildus KP norāda, ka, izvērtējot citu pretendentu iesniegtās cenas interneta pieslēgumam, AS „Latvenergo” piedāvātā cena nav pati zemākā.

Saskaņā ar AS „Latvenergo” sniegto informāciju datu centra pakalpojuma nomas pašizmaksa bez elektrības izmaksām ir (*). Savukārt finanšu piedāvājumā par šo pakalpojumu tika norādīta cena (*) (Rack skapja noma) plus (*) (interneta pieslēgums) mēnesī (kopā (*) mēnesī, par (*) zemāk nekā standarta piedāvājumā)).

Tādējādi KP secina, ka arī bez elektroenerģijas komponentes iekļaušanas pakalpojuma cena spēj nodrošināt AS „Latvenergo” peļņu.

Zemākas cenas nekā konkurentam noteikšana vienā Iepirkumā neliecina par pārkāpuma pazīmēm (mēģinājumiem izspiest konkurentus no tirgus) arī tāpēc, ka datu centra pakalpojuma sniegšana nav AS „Latvenergo” pamatdarbība, t.i., AS „Latvenergo” nespecializējās šo pakalpojumu sniegšanā.

Ņemot vērā to, ka AS „Latvenergo”, nodrošinot datu centra pakalpojumu, ar piedāvāto cenu spēj segt ar pakalpojuma saistītās izmaksas un gūst peļņu, nav pazīmju, ka AS „Latvenergo” piedāvātā cena ir nepamatoti zema un pakalpojumu būtu nepieciešams šķērssubsidēt no ieņēmumiem no citu pakalpojumu sniegšanas. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka AS „Latvenergo” rīcībā Iepirkuma ietvaros ir saskatāmas šķērssubsidēšana ar mērķi izspiest konkurentus no tirgus, un šajos apstākļos nav lietderīgi analizēt, vai AS „Latvenergo” atrodas dominējošā stāvoklī kādā konkrētajā tirgū.

Ņemot vērā minēto, KP secina, ka nav pamata lietas ierosināšanai par KL 13.panta pirmās daļas pārkāpumu.

Līdz ar to, pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 13.panta pirmo daļu, 23.panta trešo daļu un ceturto prim daļu, KP

n o l ē m a:

neierosināt lietu uz SIA „Lattelecom” 30.11.2012. iesnieguma Nr.18006 pamata par KL 13.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu AS „Latvenergo” darbībās.

KP lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā saskaņā ar KL 8.panta otro daļu viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S.Ābrama